

2006 йил 31 августдан
чоп этила бошлаган

Ижтимоий-сиёсий газета

ЖАМИЯТ

№ 13 (789)
2022 йил
7 апрель,
Пайшанба

www.bong.uz

@jamiyatgzt@mail.ru

t.me/bonguz1

ҚИМОР – АРЗ – ОТИЛЛИК

**ГҲШТ НАРХИНИ
ҚАЙДАН БИЛСИН,
МОЛ БОҚМАГАН
ОДАМЛАР?**

Билмасангиз,
айтиб қўяй молнинг
вазнини бир кунда
250-300 грамгача
ошириш мумкин.
Бу учун эса жониворнинг
кўзлариغا мўлтираб
қараб туриш кифоя эмас.
Бир кунда 4-4,5 килограмм ем,
7-8 килограмм сипос, сомон,
пичан ёки бега керак.

ТАҲЛИЛ ВА НАТИЖАЛАР САЛМОҒИ

БАХШИНИНГ БАХТИ

ИЛМ- МАЪРИФАТ ЮКСАКЛИГИ ВА ИЙМОН БУТЛИГИ

Йилдирим Боязиднинг қуёви СОҲИБҚИРОНГА КИМ БЎЛГАН?

Бугун инсониятни табиий офатлар, ёнғин, сув тошқинлари, тождор вирус сингари турли хил ғам-ташвишлар қамраб олмакда. Уларга қарши курашда манаман деган давлатлар ҳам ожизлигини ҳис қилди. Бундай воқеа-ҳодисалар сабабини ҳар ким ўзича таҳлил қилиб хулоса чиқариши табиий. Бу борада энг тўғри тўхтамга келиш, менимча, ота-боболаримиз амал қилган мезонлардир. Бу кишилик жамияти ривожининг тилсим ва калити бўлган илм-маърифат, иймон ва тафаккурдир.

Бир пайтлар ёлғон гаплар, сохта гувоҳликлар, лафзсизликлар, ота-онага оқ бўлиш, қариндошларга сийлаи раҳим қилмаслик, ўз жонига қасд қилиш, молнинг закотини чиқармаслик кабилар катта гуноҳ саналган. Бугун биз бундай қайтариклардан юз буриш учун нималар қилиямиз? Ёки содир этилаётган бу каби хатоликларга бефарқмизми?

Доно халқимизнинг “Сабабсиз оқибат бўлмайди”, деган нақли бежизга айтилмаган. Бугунги кунда кишилар руҳиятидаги маънавий қашшоқлик, иймон сустлиги, инсоният таълим-тарбияси учун зарурий манбалардан йироқлашиш каби ҳолатлар ҳам учрамоқда. Хўш, бундай чекинишларнинг давоси борми?

Бор, албатта! Бунинг ягона йўли киши ўз маънавий дунёсини бойитиши учун, аввало, китоб муталаасига меҳр қўйишидир. Бугунги авлод учун қолдирилган маънавий меросларни кунт билан ўрганишимиз лозим. Бир сўз билан айтганда, илм, илм ва яна илм. Чунки инсониятни барча фалокатлардан қутқарувчи омил бу — илм-маърифат юксаклиги ва иймон бутлигидир. Ана шунда шаҳс комиллик даражасига етишади.

Ўз руҳиятидаги қашшоқликни илм-маърифат билан бойитиб, маънавий баркамоллик чашмасидан сув ичган имом ал-Бухорий, имом ат-Термизий, имом Мотрудий, имом Насафий, Абу Лайс Самарқандий каби юзлаб алломалар Ватанимиз шухратини бугунгача юксалтириб келмоқда. Қуръон ва муқаддас суннатга бўлган самимий муҳаббат, илмга чанқоқлиги, тафаккурининг чексизлиги туфайли ҳар бири илм-маърифат салтанатида ўз мактабини яратдилар. Уларга илҳом бахш этган, йўлини ойдин ёритиб турган, бошига мушкулот тушганида, душманлари панд берганида Роббисига дуо қилса, унинг ижобатига руҳий мадад бўлган зот Расулulloх

саллолоху алайҳи васаллам бўлдилар. Бугунги мутолаамизда ана шу муборак сиймога Рамазон баракоти ила юзланамиз. Хўш, сеvimли пайғамбаримиз ҳаётда қандай киши бўлганлар? У кишининг муборак сийратлари ва сувратларидаги мукамаллик, инсоният ва руҳият оламига хос комиллиги нимада?

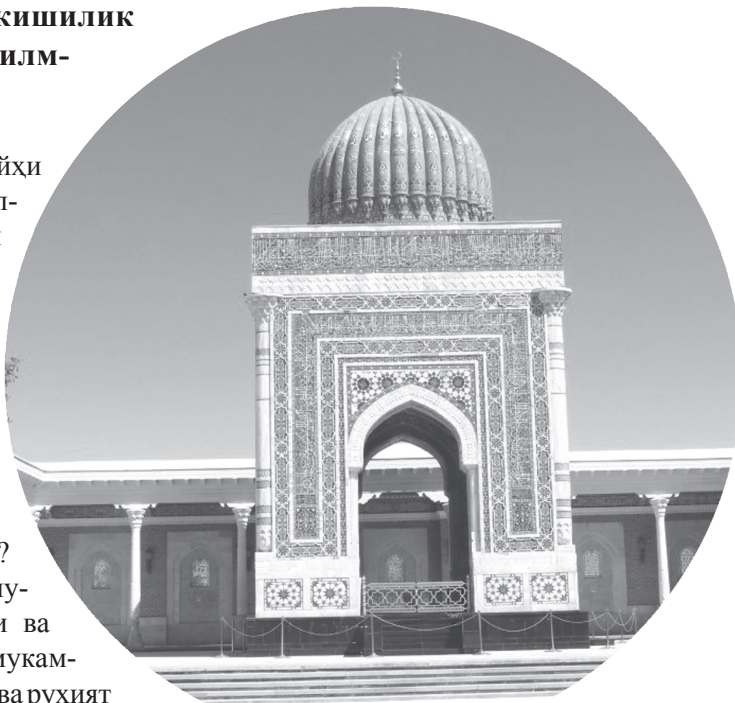
Саволимизга ойдинлик киритиш мақсадида Аллохнинг каломига муурожаат қиламиз. Қуръони Каримнинг “Қалам” сурасидаги 4-оятда бундай дейилади: “Ва, албатта, сен улкан хулқдасан” (Шайх Муҳаммад Содиқ Муҳаммад Юсуф, “Тафсири Хилол”).

Ушбу муқаддас оятдаги таъкид туфайли Расулulloх саллолоху алайҳи васаллам Қуръондаги барча одоб-ахлоқни, илм-маърифатни ўзларига сингдирганлар. Бу хусусда пайғамбаримизнинг ўзлари ҳам: “Мен яхши хулқларни батамом қилиш учун юборилганман” дейдилар. Ана шундай гўзал хулқ соҳибининг нурли сиймолари Абу Ийсо Муҳаммад ат-Термизийнинг “Шамоиلى Муҳаммадийя” асарида бундай таърифланади:

“Ҳазрат Али разияллоху анхунинг набиралари ҳазрати Иброҳим ибн Муҳаммад айтадилар: “Ҳазрати Али разияллоху анху қачон жаноб Расулulloх саллолоху алайҳи васалламнинг васфларини баён қилсалар, дер эдилар:

Жаноб Расулulloх саллолоху алайҳи васаллам на кўп узун бўйлик на паст бўйлик эдилар, балки ўрта қадлик одамлардан эдилар. Муборак сочлари на зиёда буралган ва на

ИЛМ- МАЪРИФАТ ЮКСАКЛИГИ ВА ИЙМОН БУТЛИГИ

мушарраф бўлса, дийдорларига ва суҳбатларига ошиқ бўлиб қолар эди. Маддоҳлари (у зотни мадҳ қилувчилар): “Мен бу жанобга ўхшаган зотни на ўзларидан аввал кўрганман ва на ўзларидан кейин кўрганман”, дер эди”.

Ҳазрати Абу Хурайра разияллоху анху айтадилар:

“Жаноб Расулulloх саллолоху алайҳи васалламнинг муборак жисмлари шу қадар марғуб, жамил ва гўзал эдики, инсон кўриб, вужудларини Аллох таъоло кумушдан куйганмикин, деб қолар эди. Муборак сочларида бир оз буралганлик бор эди”.

Умримиз давомида руҳиятимиз ва тафаккуримизни маънавий бойитишга ибрат бўладиган муқаддас динимиз асосчисининг мукамал вужудлари мана шундай эди. Барча муҳаддислар, муаррихлар, алломалар фозилу фузалолар ушбу мукамал ахлоқ ва вужудга содиқ бўлишга интилиб яшадилар. Мана шу самимий муҳаббат ва ихлос уларни дунёда илм-маърифатни юксалтиришга мушарраф қилди.

Улар умрлари давомида кийинчиликка, тангчиликка учрасалар, кишиларга камбағаллик, офат, вабо етганини кўришса, Ватанни ёв босса, сеvimли пайғамбаримизнинг муборак руҳларига саловот йўллашарди. Расулulloх саллолоху алайҳи васалламдан маънавий кўмак кутарди. Азиз авлиёларнинг дуо учун кўкка кўтарилган қўлларини Аллох Ўз сеvimли пайғамбарининг руҳи покларни хурматидан қуруқ қайтармасди. Дуолар баракотидан барча мушкулотлар ҳал бўларди. Бугун биз ана шундай комилликка муҳтожмиз.

Бугунги синовли, ер юзида табиий офатлар пўртана қилаётган шароитда буюк алломалар одатидек салавот айтишлик, муборак Рамазон файзини тилашлик, қалбимиз ва тафаккуримизни илм чироғи билан ёритишни Яратгандан сўрашлик қандай гўзал ва мароқлидир.

Шодиёр МУТАҲАРОВ,
Ўзбекистон халқаро ислом
академиясининг
мустақил тадқиқотчиси

Йилдирим Боязиднинг куёви СОҲИБҚИРОНГА КИМ БЎЛГАН?

Халқаро туркий маданий ташкилоти ТУРКСОЙ томонидан 2012 йилдан бошлаб ҳар йили аъзо давлатларнинг машҳур ва тарихий шаҳарларини “Туркий дунё маданияти пойтахти”, деб эълон қилиш лойиҳаси мавжуд. Ҳозирги кунга қадар бу мақом Астона(Нур-султан), Эскишехир, Қозон, Марв, Туркистон, Ўш ва Хива шаҳарларига берилган.

2021 йилнинг сентябрь ойида Хива шаҳрида бўлиб ўтган TÜRKSOY доимий кенгашининг 38-мажлисида Туркия шимолий-ғарбидаги Бурса шаҳри “Турк дунёси маданият пойтахти” сифатида маъқулланди. Халқаро ташкилот ҳар бир “Туркий дунё маданияти пойтахти” деб танланган шаҳарда турли тадбирлар ўтказди.

Шундай тадбирлар Бурсада бўлиб ўтди. Унда Озарбайжон, Қозоғистон, Қирғизистон ОАВ вакиллари қаторида тўрт нафар ўзбекистонлик журналист ҳам иштирок этди. Туркияликларнинг ўз тарихига бўлган муносабатини кўриб, очиғи ҳавас қилдик. Қадимий қишлоқ ва маҳаллаларнинг асл ҳолида сақлашга бўлган уриниш, музейлардаги экспонатлар таҳсинга лойиқ. Буюк тарихга эга бўлган мазкур шаҳарда ўз даврида хунармандчилик, амалий санъат, меъморчилик, илм-фан ривожланган. Аини дамда гўзал табиатга эга бўлмиш шаҳарда кўплаб меъморий дурдоналар сақланиб қолган.

Шулардан бири, Амир Султон мақбараси ва масжиди. Очиғи Амир Султон ҳақида кўпчилик ўзбекистонликлар деярли эшитмаган. Туркия Республикасининг Ўзбекистондаги элчихонасининг маданият ва туризм бўлими раҳбари Алпарслон Окинчи, албатта, Амир Султон мақбарасини зиёрат қилишимиз борасида маслаҳат берди. Очиғини айтаман, аввалига эътиборсиз қарадим, чунки бу зот ҳақида эшитмаган эдим. Аммо нима учундир Амир Султон мақбарасини зиёрат қилгим келди ва ташкилотчиларга бу фикримни айтдим. Аввалига, улар у ерга бориш режада йўқлигини айтишди. Қайта-қайта илтимос қилаверганимдан сўнг рози бўлишди. Шундан сўнг, ҳамкасбим Дилбар Аралова билан буюк авлиё Амир Султон мақбарасини зиёрат қилишга муваффақ бўлдик.

Юртга қайтгандан сўнг, Амир Султон ҳақида суриштирдим. “Google” орқали интернет каналларни қидирдим. Аммо маълумот тополмадим. Деярли ҳеч нарса йўқ. Шундан сўнг, туркча қидирувни бердим ва кўплаб маълумотларни топдим. Туркча мақолаларни “Google” таржима орқали ўзбекчага ўгириб ўқиб кўрдим. Бу маълумотларни кенг газетхонларга тақдим қилмас-

лик уят. Чунки халқимиз ўз аجدодлари билан фахрланиши керак.

“Султонлар шаҳри” бўлмиш Бурсада кўплаб турк султонларининг қабри ва 23 та музей бор. Шаҳарда йил 12 ой сайёҳлар бўлади. Сайёҳлар шаҳардаги 33 та тарихий меҳмонхона ва бозорларга алоҳида ҳурмат билан қарайди. Шаҳарнинг ҳар бир кўчаси, биносида турк меъморчилиги ва тарихи кўзга яққол ташланади. Сиз ўзингизни вақт йўлагидан ўтаётгандек ҳис қиласиз.

Бурсага борган ҳар бир сайёҳ, албатта, Амир Султон мақбарасини зиёрат қилиши ва мақбара ёнидаги масжидни кўриши керак. Келиб чиқиши бухоролик бўлган Амир Султоннинг ҳақиқий исми Шамсиддин Муҳаммад Али Ал-Хусайн ал-Беруний. Унинг отаси Саййид Али Бухоронинг машҳур мутасаввифларидан бўлиб, саййид бўлгани учун унга “амир” унвони берилган. Тахминларга кўра, Амир Султон 770 (1368-69) йилларда туғилган. Унинг болалик йиллари ҳақида маълумот йўқ бўлса-да, яхши таълим олган дейиш мумкин. У саййид бўлиб, насл-насаби Ҳазрат Хусайнга асосланган. Кўплаб китобларга кўра, насаби еттинчи авлодда ўн иккинчи имом Муҳаммад ал-Маҳдий ал-Мунтазарга етиб боради. Бироқ, қариндош эканини айтган амир Ҳасан Нурий бошқача фикрни айтади. Унинг ёзишича, амир Султон еттинчи Имом Мусо ал-Козимнинг ўғли Иброҳимдан келиб чиққан.

У Бухорода туғилгани учун Муҳаммад Бухорий, Саййид бўлгани учун “Амир Бухорий”, Йилдирим Боязидхоннинг куёви бўлганидан кейин “Амир Султон” деб аталган.

Шамсиддин ўн етти-ўн саккиз ёшида отаси вафот этади, шундан сўнг кулолчилик билан шуғулланади. Кейинчалик Бухородан ҳажга йўл олади. Турли фанларда ўз сўзига эга бўлган Амир Султон дин амрларини адо этган камдан-кам одамлардан эди. Илм манбаи бўлган Бухорода улғайган амир Султон илм ўрганиш учун Макка ва Мадинага боради. Ҳажни адо этгандан кейин Мадинага жойлашиш ниятида эди. Бироқ у ерда кўрган туши билан фикридан қайтди ва Бурсага жойлашди. Унинг Бурсага Йилдирим

Боязид даврида келгани маълум бўлса-да, санаси аниқ эмас.

Тарихчи Али Ниғболу Шамсиддин Муҳаммаднинг никоҳи ҳақида ёзар экан, Йилдирим Боязид бу вақтда Валахия юришида бўлганини айтишади. Демак, у Бурсага 1394 йилдан олдин келган бўлиши керак. Бурсада қисқа вақт ичида шон-шухрат қозонган Шамсиддин Муҳаммад аста-секин шаҳарнинг энг ҳурматли шахсларидан бирига айланди. У амир Султон ёки амир Саййид номи билан машҳур бўлиб, уламолар, шайхлар орасида ҳурматга сазовор бўла бошлади. Ривоятлардан маълум бўлишича, шаҳардаги машҳур уламолар уни зоҳир илмлари соҳасида синовдан ўтказмоқчи бўлганлар. Аммо бир муддат унинг руҳий қудрати олдида лол қолишган.

Амир Султоннинг султон Йилдирим Боязиднинг қизи Хунди Хотун билан никоҳи манбаларда турлича тасвирланган. У Бурса халқининг, айниқса, Султон Йилдирим Боязиднинг меҳрини қозонди. Амир Султонни жуда яхши кўрган Султон Боязидхон ана шу муҳаббат белгиси сифатида қизини унга никоҳлаб берди. Бу никоҳдан болалар туғилди. Ўз даврининг энг олий кўрикчиси бўлган амир Султон “Мўжизалар султони” деб ҳам аталган. Ўз замонасидаги Усмонли султонлари уни ҳурмат қилар, сафарга чиққанларида хузуруларига келиб, муборак дуосини олган. Амир Султон бутун умри давомида дин ва юрт учун урушларга даъват этди. У ўз шогирдларига бу нарсаларнинг муқаддаслиги ҳақида доимо айтиб берарди.

Тарихий манбалардан маълум бўлишича, Амир Султон ҳар қанча уринмасин Амир Темур ва Йилдирим Боязид ўртасидаги тўқнашувининг олдини ололмади. Икки мусулмон-турк қўшинининг ўзаро жанг қилишини истамаган амир Султон оқибати қандай бўлишини жуда яхши биларди. Анқара урушини бошлашга жуда оз фурсат қолар экан, хотини Хунди Хотуннинг илтимоси билан қайнотасининг олдида борди. У Султон Боязид билан учрашган бўлса-да, уни уруш борасидаги қароридан қайтара олмади. Амир Султон турк султони Йилдирим Боязиднинг Темур юборган элчиларни ўлдиришига тўсқинлик қилди. Амир Султон

огохлантирганидек уруш Йилдирим Боязид мағлубияти билан тугади. Анқара урушидан сўнг Бурса Амир Темур томонидан эгалланганида Амир Султон бобомиз Амир Темур хузурига олиб кетилди.

Султоннинг куёви бўлишларига қарамай Амир Султон ҳазратлари доимо қамиш тўшакда ўтирардилар. Кўпинча қуйидаги шеърни такрорлар экан:

*Юрагингиз мен билан бўлса,
Яманда бўлсангиз ҳам
мен билан биргасиз.
Қалбинг мен билан бўлмаса,
Ёнимда бўлсангиз ҳам узоқдасиз.*

Амир Султоннинг аниқ вафот этган санаси маълум эмас. Манбалар унинг Бурсада 833 (милодий 1430) йили вабо эпидемиясида вафот этганини ёзиш билан қифояланади. Қабри Бурсадаги унинг номи билан аталган масжид ёнида жойлашган. Усмонли султонлари Амир Султон вафотидан кейин ҳам унга ҳурмат кўрсатган. Улар ҳар гал Бурсага келганида, албатта Амир Султон қабрини зиёрат қилардилар.

Амир Султон ҳаётлигида Бурсадан узоқроқ жойларда яшовчи дарвешлар йилига бир марта келиб дуо олиб кетишарди. Бу унинг вафотидан кейин ҳам анъанага айланиб, асрлар мобайнида давом этган. Бурсаликлар неъмат деб билган бу анъана XX асргача давом этгани айтилади. Аммо Рамазон ва Курбон Ҳайити байрамларининг иккинчи кунларида Эшрефий шайх ва дарвешларининг Амир Султон қабрини зиёрат қилиш анъанаси XX асрда сақланиб қолинган.

Амир Султон қабри ёнида XIV асрда илк масжид қурилди. Аммо ёнғин, уруш ҳамда 1766, 1795 ва 1855 йилги зилзилалар туфайли масжид биноси вайрон бўлди. Аини дамда 1868 йилда бунёд этилган масжид сақланиб қолинган. Мақбарада Амир Султон, рафикаси, икки қизи ва ўғли дафн қилинган.

Шарофиддин ТЎЛАГАНОВ

У – тиниб-тинчишни билмайдиган, ғайрат ва шижоатга тўла инсон ва ўз мақсади йўлида асло чекинмайдиган, собитқадам, фидойи устоз. Очик овоз билан ижро этиладиган Хоразм дostonчилик мактабининг илғор пешқадамларидан бири. У ҳозирда ҳам Хоразм дostonчилик анъанасининг ривожига муносиб хиссасини қўшаётган ва айни пайтда шу мактабининг янги вакиллари кашф этишда ҳам илдам бўлган устазода санъаткордир.

БАХШИНИНГ БАХТИ

Ҳап 4 апрель куни муборак 90 ёшни қаршилаган Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист, “Маданият васанъат фидойиси” кўкрак нишони совриндори Отахон бахши Матёкубов ҳақида кетмоқда. Одатда, бу ёшга кириш қийин, кирганда ҳам обрў, эътибор билан шогирдлар эҳтиромида бўлиш мушкул. Ёшларга ибрат

бўлаётган Отахон акага ҳавасингиз келади. Аксарият бу ёшдагилар соғлигини сабаб қилиб нафақага чиқиб ўтирган бўлади. Устоз қизиқ бир гапи бор “эпақага келмаган нафақага чиқади”, дея ҳазиллашади.

Даставвал, Ўзбекистон Давлат санъат ва маданият институтида, ҳозирда эса Юнус Ражабий номидаги ўзбек миллий мусиқа санъати институтида “Дostonчилик” кафедрасида хоразм дostonчилик мактаби анъанаси бўйича дoston ижрочиларини тайёрлаш бобида вужуди ғайратга тўла. Аслида, бу шижоат бугунги кундаги кўпгина бахшиларнинг устози “Бола бахши” (бу номни, аслида, Хива хони Феруз шоҳ берган дейишади) номи билан юритилган Хоразм дostonчилик мактабининг асосчиларидан бири Курбонназар Абдуллаевга ҳам хос бўлган. У инсон ҳам Хоразм, Туркменистон ва Қорақалпоғистон томонларда дoston куйлаб, дoston термаларини завқ-шавқ билан ижро этиб, етти ёшдан етмиш ёшгача барчанинг эҳтиромида, эътиборида бўлган зот эдилар, раҳматлик.

Энди гапни буёқдан эшитинг. Отахон оғанинг ғайратига ғайрат қўшган, кучига куч қўшган муҳим омиллардан бири Давлатимиз раҳбарининг бахшичилик санъатига бўлган эътибори ва қабул қилган қарори десак, хато бўлмайди. Президентимизнинг 2019 йил 5 майдаги “Бахшичилик санъатини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори том маънода ушбу санъатнинг равнақи борасида истиқболли йўл харитаси бўлди дейиш мумкин. Отахон оға кўнглидаги орзуларининг рўёбга чиқишига имкон яратилганидан шод.

У янада авжланиб фаолиятини давом эттирмоқда. Дostonчилик маданий меросимизнинг муҳим бир бўлаги, тилаги эканлигини билиб қадимий дostonларни умрига умр қўшишдек шарафни ҳам савоб, ҳам сабоқ деб билди.

Жиров, бахши, ўзан, оқин, манасчи атамалари билан юритилувчибу санъат ўз соҳибидан серкира истейдодни, актёрлик маҳорати билан бирга мусиқий қобилият ва юксак куввайи ҳофизани талаб этади. Ўзбекистонда дostonчилик анъаналари, дostonчилик мактаблари анча. Ҳар бирининг донг қозонган дostonчилари бор. Улардан фарқли ўларок, бўғизда эмас, балки очик овоз билан куйлаш, бутун бир ансамбл билан дoston ижро этиш ва эшитиш ҳам хузур бағишлайди.

Халқимизда “устоз – шогирд” анъанаси – таракқиёт тантанасидир деган гап бор. Бахшининг ана шундай шогирдларидан бири ўтган йили “Шухрат медали” соҳиби бўлган Расулбек Абдурахмоновдир. Расулбек ҳам устози сингари Хоразм дostonчилик мактабига мансуб бўлган ошиқ туркумидаги дostonларини ёд олган, куввайи ҳофизаси баланд, ижро манераси ўзига хос умидли бахшилардан.

Бола бахшининг дастлабки шогирдларидан бўлган Отахон ака 1932 йилнинг 4 апрелида Хоразмнинг аввалги пойтахти Кўҳна Урганч шаҳридан юз чақирим кунчиқарда, Хивадан юз чақирим кунботарда ҳозирги Тукменистонда жойлашган Илонли қалъасида дунёга келган. У ўзининг таржимаи ҳолида: “Падари бузрукворим Матёкуб Сафар ўғли (1885-1970) миллати ўзбек, тижоратчи чапонфуруш эди. Волидам Ўғилжон Оллаберган кизи (1898-1980) миллати ўзбек, уй бекаси эдилар. Илонли қалъасининг аксарияти ўзбеклар бўлиб, кўпчилик эркаклар хунармандчилик билан шуғулланган. Аҳолининг асосий ота-боболари Хоразмнинг Хива, Урганч, Шовот, Гурлан ва Ҳонқа шаҳарларидан кўчиб келишган бўлиб, қалъа атрофи қишлоқларига жойлашган ва деҳқончилик қилар

ди. Улар қишлоқлари номини ўзларининг ота-боболари яшаган Хоразмдаги қишлоқлар номи: Қорамози, Кенегас, Оғар, Чандир, Дўрман, Хўжа, Махтум ва шунга ўхшаш номлар билан аташган. Дунёга машҳур Махмуд Замаҳшарий бобомизнинг туғилиб ўсган Шарловук қишлоғи ҳам қалъамиздан 7-8 чақирим нарида жойлашган. Бутун ёшлигим шу жойларда ўтди”, дея эслайди Отахон бахши.

У ёшлигидан хотираси жуда ўткир бўлиб, ўзининг қишлоқдоши Олийли-Чувал, бахши-Махтимқули Гарлиев ижросидаги дostonларни тинглаган ва ёд олишга ҳаракат қилган. Мусиқага ва дostonчиликка жуда қизиққанлигидан 7-8 ёшларида ўндан ортиқ дostonларни ёд билган. 1948 йили Комилжон Отаниёзов Илонлига тўйга келган ва ёш Отахонни эшитиб кўриб: Бу болага худо берган экан деб, Тошкентга боришини тавсия қилган экан. Шу йили Бола бахши ҳам ўша қишлоққа тўйга келади ва ёш Отахон бу бахшини эшитиб, дostonчиликка янада меҳр қўяди. Кейин Момосига ялиниб “шу бахшига шогирдликка беринг”, дейди. Момоси ёш Отахонни олиб Хива-

Отахон Матёкубовнинг репертуаридан Гўрўғли туркум дostonларидан “Гўрўғлининг туғилиши”, “Хирмондали”, “Бозиргон”, “Авазхон”, “Авазнинг уйланиши”, “Араб Райхон”, “Чамбил қамали”, “Шахидлар маскани”, “Ошиқ Махмуд ва Нигорхон”, “Ошиқ Ғариб ва Шохсанам”, “Тохир ва Зухра” дostonлари билан бирга Хоразм ва Тошкент мумтоз ашулалари, халқ ялла кўшиқлари жой олган.

Мана, ўзбек фольклори, хусусан халқ дostonларига меҳрли инсоннинг миллатпарварлиги, қадриятларга бўлган ишонч ва эътиқоди. Халқ яратган дурдоналар узок асрлик тарихнинг садоси, кучли ва таъсирчан қурол эканини билгани, ўтмиш келажакнинг устози эканини идрок этган Президентимиз 74 мамлакатдан 160 та меҳмон иштирок этган Халқаро бахшилар фестивалида ушбу мулоҳазаларни уқтиришлари бежиз эмас: “Айни вақтда ҳозирги глобаллашув даврида, тижорат воситасига айланган “оммавий маданият”, шоу-бизнеснинг салбий таъсири тобора кучайиб бораётган мураккаб замонда ҳар қандай миллий маданиятнинг булоғи бўлган фольклор санъатига эътибор ва қи-

га Бола бахшининг уйига боради. Бола бахши ўша даврнинг машҳур бахшиси бўлган ва шогирд танлашда жуда талабчан экан. Устоз ёш Отахонни эшитиб кўриб бу боладан бахши чикмайди, олиб кетаверинг, дейди. Момоси илтимос қилиб, “бола хафа бўлмасин, ҳеч бўлмаса бир ҳафта сизни ёнингизда бўлсин, кейин кетар дейди, хуллас, ёш Отахон меҳнатсеварлигидан мусиқага дostonчиликка қизиқишидан Бола бахшининг эътиборини қозониб, севиқли шогирд бўлади.

зиқиш, афсуски, сусайиб бораётгани ҳам сир эмас”.

Таъкидлаш жоизки, дostonларга умр бахш этувчи бахши айни пайтда ўзининг умрини ҳам мангуликка муҳрлаб боради. Бахши меҳрида халқ муҳридан яралган дostonлар каби Отахон оғанинг ҳам умри узун ва сермазмун бўлаверсин.

Раҳимбой ЖУМАНИЁЗОВ,
филология фанлари номзоди,
“ТИХММИ” Миллий тадқиқот
университети доценти,
фольклоршунос

МАСЪУЛИЯТЛИ БЎЛИШ ФУРСАТИГА ТАЙЁРМИЗМИ?

Аҳолини рўйхатга олиш мамлакат аҳолисининг умумий демографик портрети билан бирга яшаш шароити, бандлиги, жинси, ёш даражалари, фуқаролиги, ҳудудларда аҳоли зичлик даражаси ва бошқа ижтимоий-иқтисодий хусусиятлари ҳақида ишончли маълумот тўплаш имконини беради.

Бу ўз навбатида ҳудудларни ривожлантириш ва жамиятнинг ижтимоий ҳимояга муҳтож қатламларига ёрдам кўрсатиш, бўш иш ўринларини ташкил этиш зарур бўлган энг муаммоли ҳудудларни аниқлашга ёрдам беради.

Бундан ташқари, ҳудудларнинг хариталаридаги мавжуд хатоликларга ечим топиш бўйича аниқ таклифлар бериш имконини вужудга келтиради. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар маҳкамасининг 2020 йил 11 ноябрда қабул қилинган “Ўзбекистон Республикасида 2023 йилда аҳолини рўйхатга олишга таёргарлик кўриш ва уни ўтказиш чора тадбирлари тўғрисида” ги қарорга мувофиқ аҳолини рўйхатга олиш 2023 йида ўтказилиши белгиланди. Тадбирга таёргарлик сифатида мамлакатимизнинг тўрт ҳудуди: Андижон вилоятининг Хўжабод тумани, Хоразм вилоятининг Ҳива шаҳри, Тошкент вилоятининг Юқоричирчиқ тумани ҳамда Тошкент шаҳарнинг Яшнобод ту-

манларида синов тариқасида ишлар бошланди.

Ушбу масъулиятли тадбир юзасидан Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика қўмитаси ваколатли орган ҳисобланади. Сўнги уч декададан буён ўтказилмаган тадбир учун тайёргарлик пухта давом эттирилмоқда. Турли давлат органлари ва маҳаллалар билан бевосита мулоқотга киришиш давомида маҳаллий муаммолар ҳам ўрганилмоқда. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатаси томонидан 2019 йил 21 ноябрда қабул қилинган ва Сенат томонидан 2020 йил 28 февралда маъқулланган Аҳолини рўйхатга олиш тўғрисидаги қонуннинг 13-моддасига мувофиқ, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси қуйидаги ваколатларга эга:

— аҳолини рўйхатга олиш соҳасида ягона давлат сиёсати амалга оширилишини таъминлайди;

— аҳолини рўйхатга олишга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш тартибини, Аҳолини рўйхатга олиш дастури

ҳамда рўйхатга олиш варағининг шакллари тасдиқлайди;

— аҳолини рўйхатга олишнинг якуний маълумотларидан фойдаланиш тартибини белгилайди;

— давлат бошқаруви органларининг ва маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг аҳолини рўйхатга олиш соҳасидаги фаолиятини мувофиқлаштиради;

— аҳолини рўйхатга олишга жисмоний ва юридик шахсларни жалб этиш ва уларга ҳақ тўлаш тартибини белгилайди. Юртимизда аҳолини рўйхатга олиш юзасидан ҳаракатлар бугунги кун зарурати ўлароқ амалга оширилмоқда. Юртимизда охириги марта аҳолини рўйхатга олиш жараёни бундан 32 йил аввал бўлиб ўтгани бу масаланинг ҳозирда қандай аҳамият касб этишини кўрсатиб беради. Умид қиламизки, маҳаллалар билан ишлаш жараёнида рўбарў келган масалалар ва йиғилган маълумотлар асосида аҳоли турмушини енгилаштириш, уларни қийнаётган муаммолар ечимига қаратилган таклифларни бера оламиз.

Бахтиёр БОЙМУРОДОВ,
Тошкент шаҳар статистика бошқармаси Рўйхатга олиш жараёнларини ташкил этиш ва ўтказиш бўлими бошлиғи

Муассислар:

Ўзбекистон Республикаси Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси.

Тадбиркорлар ва ишбилармонлар ҳаракати — Ўзбекистон Либерал-демократик партияси.

Ўзбекистон Нодавлат нотижорат ташкилотлари миллий ассоциацияси.

Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси.

Бош муҳаррир
Максуд ЖОНИХОНОВ

Газета таҳририятнинг компьютер бўлимида саҳифаланди.
“Шарк” нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмаҳонасида чоп этилди.

Манзил:
Буюк Турон кўчаси 41.
Буюртма рақами Г-308
Адади: 1507.
Пайшанба куни чиқади.
Қоғоз бичими А-3,
ҳажми 2 босма табоқ.
Баҳоси келишилган нархда.
Газета Ўзбекистон матбуот ва ахборот агентлигида
2006 йил 0010-рақам билан рўйхатга олинган.
ISSN 2010-7722

Навбатчи:
Муроджон РАҲМАТОВ

Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли чоп этилишига “Шарк” нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси масъул.

100000, Тошкент шаҳри
Матбуотчилар кўчаси 32.
Маълумот учун телефонлар:
(71) 233-72-77,
233-91-55

Реклама ва эълонлар учун:
Электрон почта:
jamiyat@umail.uz
Газета индекси — 131
“ЖАМИЯТ” дан олинган маълумотларда манба сифатида газета номи кўрсатилиши шарт.
Топширилган вақти:
20:00
1 2 3 4 5 6

ЭНГ МУҲИМ ҲУЖЖАТ

Архивлар — ўзига хос ахборот манбаи. Архивларнинг бошқа ахборот берувчи воситалардан фарқи шуки, ахборот воситалари кундалик янгиликлар ҳақида хабар берса, архив ҳужжатларида ўтмиш ҳақидаги ахборотлар жамланган.

Бунда яна бир жиҳат борки, архив ҳужжатлардаги ахборотлардан ҳамма ҳам фойдалана олмайди. Бу каби ҳужжатлар махсус тадқиқотлар талаб қилади ва бу ахборотлар мутахассис илмий ходмлар томонидан ўрганилиб, турли фанлар нуқтаи назаридан хулосалар чиқариш учун доимий сақланади.

Архивларнинг асосий фаолияти давлат ва жамият учун аҳамиятли бўлган, ўзида қимматли маълумотни сақлаш ва улардан фойдаланишга қаратилган. Тошкент шаҳар марказий давлат архивида Ўзбекистоннинг катта ҳажмга эга архив фондлари сақланиб келинмоқда. Муассасада 1917 йил ва 1991 йиллар собиқ совет даврида сақловга олинган архив фондларида пойтахтимизнинг ижтимоий-сиёсий ҳаётини акс эттирган ҳужжатлар сақланаётган. Жумладан, бу йилларда Тошкентга эвакуация қилинган аҳоли саноат корхоналари ҳамда шаҳар аҳолисининг матонат ва жасорат намуналарига бой бўлган Ўзбекистон тарихига оид маълумотлар ўз ифодасини топган. Шунингдек, 1991 йилдан бугунги кунга қадар мустақиллик даврига оид таълим, фан ва маданиятга доир ўзгаришларни ҳам ўзида ифода этган манбалар сақланмоқда.

Ушбу ҳужжатлар Тошкентнинг 100 йилдан ортиқ даври тарихи ҳақида маълумот беради. Шу боис, улар ҳаққоний тарихимизни ёритишда муҳим манба бўлиб хизмат қилади. Юртбошимиз Шавкат Мирзиёев таъкидлаганидек: “Тарихий меросни асраб авайлаш, ўрганиш ва келажак авлодга қолдириш давлатимиз сиёсатининг энг муҳим устувор йўналишларидан биридир”. Бугунги авлодга тарихимизни пухта ўргатиш ёшларни тарих илми билан қуроллантириш ўта муҳим. Зеро, тарих инсонга ўзлигини англашга ёрдам беради. Бу йўналишда, айниқса, таълим муассасаларида тарих фани ўқитувчиларининг ўрни бекиёс.

Муассасада сақланаётган миллий архив фонд ҳужжатлари хорижий ва маҳаллий олимларимиз томонидан ўрганилиб, тарихимизнинг очилмаган саҳифалари халқимизга етказиб берилмоқда. Бой маънавий меросимизни асраб-авайлашда архивларнинг ўрни ва аҳамияти муҳим аҳамият касб этиб бораверади.

Ғани ЖЎРАЕВ,
Тошкент шаҳар Учтепа тумани
106-сонли мактабнинг тарих фани ўқитувчиси

Эълонлар

“Тошкент Минтақа” МЧЖ

бошланғич баҳоси ошиб бориш тартибидан ўтказилаётган очиқ аукцион савдосига таклиф этади!

“O‘zbekiston Respublikasi Issiqlik Elektr Stansiyalari” АЖ, “Toshkent ‘Issiqlik Elektr stansiyasi’ Aksiyadorlik Jamiyati” нинг ва 2022 йил 30 мартдаги №04-30/1174 сонли буюртманомасига асосан Тошкент вилояти Қибрай тумани Салар Toshkent ‘Issiqlik Elektr stansiyasi’ АЖда сақланаётган 1. “Газ52” русумли Давлат рақами 10/402КАА бўлган 1987 ишлаб чиқарилган автотransпорт воситаси бошланғич баҳоси - 8 007 140 сўм. 2. “Газ 3302” русумли Давлат рақами 10/413 КАА бўлган 1995 ишлаб чиқарилган автотransпорт воситаси бошланғич баҳоси - 49 179 000 сўм. 3. “2ПТСС-4С793” русумли Давлат рақами 10 ВА 170 бўлган 1975 ишлаб чиқарилган автотransпорт воситаси бошланғич баҳоси - 12 023 000 сўм. 4. “Матиз” русумли Давлат рақами 10/944 ЈАА бўлган 2002 ишлаб чиқарилган автотransпорт воситаси бошланғич баҳоси - 21 278 000 сўм аукцион савдосига қўйилмоқда.

Аукцион савдолари 2022 йил 6 май куни соат 11:00 да бўлиб ўтади. Аризалар расмий иш кунлари соат 10:00 дан 16:00 гача қабул қилинади (13:00 дан 14:00 гача тушлик). Аризаларни қабул қилишнинг охириги муддати: 2022 йил 5 май куни соат 16:00. Автотransпорт воситаси 2022 йил 6 май куни сотилмаган тақдирда, такрорий савдоси автотransпорт воситаларининг 13 ва 20 май 11:00 да ўтказилади. Аризаларни қабул қилишнинг охириги муддати 1 кун аввал. Савдо голибига 3 банк кун ичида сотувчи билан олди-сотди шартномаси тузиш мажбурияти юклатилади. Голиб харидор сотилиш баҳосидан 5% савдо ташкилотчисига тўлаб беради. Талабгорлар мулк бошланғич баҳосининг 20 фоизидан кам бўлмаган миқдорда закат пулини АТБ “Капиталбанк” Яшнобод филиали, х/р:20208000405363013002 МФО: 01136, СТИР:308305364га тўлайди.

Аризаларни қабул қилиш ва савдо ўтказиш манзили: Тошкент шаҳар Миробод тумани Матбуотчилар кўчаси 32-уй
Телефонлар: 71 233-28-52. 90 971-20-00. 90 358-38-07

Гувоҳнома № 965941

Тошкент шаҳри, Учтепа туманидаги 193-умумий ўрта таълим мактаби томонидан (ҳозирги 193-сонли ИДУМ) 2003 йилда Сайғидиев Нурилла Нусратуллаевич номига берилган U № 0395734 (рўйхат рақами 549) рақамли шаҳодатнома йўқолганлиги сабаб бекор қилинади.

ГҮШТ НАРХИНИ ҚАЙДАН БИЛСИН, МОЛ БОҚМАГАН ОДАМЛАР?

Нима? Гүшт қиммат? Ойга бир килограмм ҳам
гүшт емаямиз?

Нима, нима? Ҳаммасига чорвадорлар айбдор?

Гүшт дегани ҳайвонларда бўлади, қўйда бўлади, молда бўлади. Улар тирик жон бўлса, ейман дейди, ичаман дейди. Ё мол-қўйнинг ҳаводан семирганини эшитганмисиз?

Билмасангиз, айтиб қўяй молнинг вазнини бир кунда 250-300 грамгача ошириш мумкин. Бу учун эса жониворнинг кўзларига мўлтираб қараб туриш кифоя эмас. Бир кунда 4-4,5 килограмм ем, 7-8 килограмм силос, сомон, пича ёки беда керак. Буларни қаердан оламан, катта бобомдан ем омбори мерос қолмаган бўлса?!

Емнинг нархи турига қараб, 3 мингдан бошланади, бир боғ беда эса 30 минг. Сомоннинг зичланган боғини 18 минг дейди, барака топқурлар. Агар молингиз жуда таъби нозик, “фигура”сини ўйлайдиган офатижон бўлса ҳам бир кунда камида 17-19 минг сўм-

лик озуқа берилади. Сиз қиммат, қиммат деётган гүштнинг бугунги кундаги ўртача нархи 70 минг бўлса, 300 грамм гүшт 21 минг бўлади.

Хўш, шунда бир килограмм гүштан 4 минг сўм атрофида пул қолади. Ёз чилласида челақлаб сув ташиганим, қишнинг қахратонида тутунга кўмилиб ем қайнатганим, қассобга топшириш, йўлкира, дўкон ижараси, патта пули ва солиқларни ҳам қўшиб ҳисобласак, менга қанча пул қоляпти?

Анааа, энди ўзингизга келяпсиз. Тўғри, чорва моллари яйловларда боқилса, ҳисоб-китоб бошқача бўлади, албатта. Лекин яйловни қаердан олай?

Тилла балиқчам бўлиб, тила тилагингни деса экан, кенг, барра ўтли яйловларни тиласам. Шунда ем-хашакка сарфлайдиган пулим тежалсаю, ҳар ҳафтада эмас, ҳар кунда гүштли овқат есангиз.

Қаерда дейсиз, бугунги кунда юртимизда яйловлар деярли қолмаган. Уларнинг ўрнини боғлар, бугдойзор ва пахтазорлар эгаллаган. Борини ҳам барака топгур фермер ва ҳокимларимиз энг учиди тинчтиб юборишяпти.

Узоқда эмас, бизнинг Нурободда ҳам шу муаммо. Бир порахўр ҳоким фермерларнинг порасини олиб, яйловларни шуларга сотиб юборган. Одамларга чорва боқишига ер йўқ.

Ҳамма ерни бир фермер 15 миллион бериб, ўзиники қилиб олган. Ярим қишлоқ ўн йиллардан бери сарсон...

Шикоят қилиб борса, кўлида хужжа-

ти бор, ер қонуний уники. Порахўр ҳоким кетди, муаммо эса қолди. Хуллас, қишлоқ ва туманларда шунақа гаплар...

Ана, кўряпсизми, дардимни айтсам, элга дoston бўлади. Ҳадеб, гүштинг қиммат деяверманг...

Боринг, яхшиси яйловларни пуллаб юбораётган фермерлару ҳокимлар, чорва озуқасини ишлаб чиқариш, биз чорвадорларга етказиб бериш ҳақида ўйламаётган “занглаган калла” ларга арзи-ҳол қилинг.

Мободо, масала ижобий ҳал бўлиб, додимизга қимдир кулоқ тутадиган бўлса, бир сомсахўрлик қиламиз. Фақат гүштлиси билан эмас, картошкалисидан. Нега десангиз, Рамазонда, гүшт қимматлашгани аниқ...

Чорвадорнинг журналист қизи

КИМОР – ҚАРЗ – КОТИЛЛИК

Қимор ҳаром дейлади. Афсуски кейинги пайтда интернет тармоқлари орқали ўйналадиган турли қимор ўйинлари ҳам оммалашмоқда.

Истисно тарзда айтиб ўтиш жоизки, ягона мақсади моддият бўлган бу жирканч “машғулотлар” афсуски жамият учун ҳам катта муаммолар туғдираёттир. Ёшлар тарбиясида “маънавият” деган тушунчани суғуриб ташляпти. Бунинг оқибати эса аянчли.

Фарғона вилоятидаги дахшатли воқеа ҳам ана шу – “1-xbet” ўйинидан катта миқдорда қарз бўлиб қолган фуқаро томонидан содир этилди. 1992 йилда туғилган Умар Нишоннов (исм-шарифлар шартли) аввал судланмаган. Оилали, икки нафар фарзанди бор. Яхшигина ташкилотда иш юритувчи вазифасида ишлаган. Нима бўлдию, интернет тармоғи орқали қимор ўйинларига (ҳа, шундай дейиш ноўрин эмас, бизнингча) ўралашиб қолди. Даставвал ютди, албатта. Кейин ютқазга бошлади. “Ютқазган курашга тўймас”, деганларидек давом этаверди, давом этаверди. Қарз миқдори 100.000.000 сўмдан ошиб кетди. Бундан ташқари, кўчадан, дўсту ёр, танишларидан олган қарзлари бор эди. Табиийки, бундай ҳолатларда ҳақдор томон чора кўришни бошлайди. Ўйинлардан четлаштирилган Умар ўз ўрнида қарздорликни ёпиши лозим эди. У ҳақдорлар томонидан тез-тез огоҳлантирилди, ҳатто таҳдидлар бўлиб турарди. Қарзни бирдан олиб бирига, бошқасидан олиб иккинчисини ёпарди. “Дардинг бўлса бўлсин, қарзинг бўлмасин”, дейишган. Умар қаттиқ “стресс” ҳолатига тушиб борарди.

Кўшниси Омондан ҳам қарз сўраб турар, лекин вақтида қайтариб берарди. Бу гал у 5000 АҚШ доллори сўраганда Омон бироз ўйланиб қолди. Қурилиш қилаётганини айтиб, 2000 АҚШ доллори бериб тура олишини айтди. Умарнинг иши бу билан битмасди. Кўшниси берган 2000 долларни ҳам олдию қандай қилиб вазиятдан чиқиш мумкинлиги ҳақида ўйлади. Айни шу ўйлар, тинимсиз кўнғироклар унинг тинчли-

ги, оромини олганди. На куни, на тунида ҳаловати бор эди.

У кўшнисидан яна пул борлигини ва пулларни айни қайси хонада туришини ҳам биларди. Миясида “лоп” этиб кўриниш берган бир ёмон ўй унга нажот бўлиб кўринди.

Аслида “ўғирлик” даб аталувчи бу ёмонлик ортидан эса ёвузлик ҳам эргашиб қолиши мумкинлигини идрок этишга унда куч йўқ эди.

Кундуз куни уйда эркаклар бўлмаслигини билгани холда Омоннинг келинчаги кўча тозалаб юргани кўрдию мақсадини амалга ошириш истагида орқа эшикдан ҳовлига кириб борди. Пул сўраганида доимо олиб чиқиб бериладиган хона томон юриб аста ичкарига кирди. У ер бу ерга кўз югуртириб ҳали “объект”ни топиб улгурмагандики, залда оёқ товуши эшитилди. Умар яширинмоқчи бўлди, аммо шарпа хона томон яқинлашиб у билан юзлашди.

Уйларида куппа-кундуз куни бегона одамга кўзи тушган аёл кичкириб юборди.

– Бу ерда нима қиляпсиз?!

Аёл шошиб ташқарига отилди. У ҳомиладор, ҳатто ой-куни яқин эди. Орқасидан отилиб чиққан Умар ошхона раҳида турган пичокни олди-ю аёлга ташланди.

– Ўчир! Ўчир деяпман!

Пичок бир зумда аёлнинг кўксига қадалди. Кейин яна... яна... охиргиси ҳатто бўйнидан тортилди.

Ерга узала тушган ҳомиладор аёлнинг устидан сакраб ўтган Умар ўзини яна орқа эшика урди!

Ўшанда соат кундуз 11.30лар чамаси эди. Уйига чиқиб ўзини ўнглаб, кўшнисининг уйи олдидаги оломондан юраги ҳовлиққан Умар четроқдаги 1-2 кишига қўшилган бўлди. Маълумот олмоқ бўлди. Аммо эпплотмади, воқеа жойида туролмади. Аста юриб орқасига қайтди.

Мохичехра Исақова 26-27 ёшлар орасидаги навнихол жувон эди. Бир нафар кизалоғи бор, турмуш ўртоғи билан улкан орзулар оғушида ўғил фарзандкутишаётган эди. Шифокорлар уриниши зое кетди. Моҳичехранинг жароҳатлари ўта оғир, боз устига кўп қон йўқотган эди. Унинг вужудидаги бугун-эрта ёруғ оламни кўришга шай “кўчқордек ўғил” ҳам айни онаси янглиғ ёвузлик қурбонига айланганди.

Инсоният имкониятларни доим ҳам муваффақият, эзгулик, яхшилик йўлида ишлатавермас эканда. Бизга улкан шароитлар манбаи бўлиб кириб келган тараккиёт тухфаларидан фойдаланишни ўйин, шўхлик, беҳайр кизиқишларга алишиш оқибатлари эса афсуски тез-тез бўй бериб турибди.

Буни тўхликка-шўхлик ёинки, нонқўрлик деб аташ ҳам ўринли бўлар.

Икки инсон ҳаётига, умрига зомин бўлган Умарни ҳам ана шундайлар сирасидан дейиш мумкин. Унинг биргина адашиши оқибатида, гарданида яхшиликка ёмонлик, тўқликка-шўхлик, бебошлик, нонқўрлик ҳатто котилликдек иллатлар бош кўтарди ва алаоқибат ўз умрига-да зомин бўлди. Яқинлари, оиласи, ота-онаси ҳаловатини кунпаякун қилди.

Эндигина 30 ёшни қаршилаган, айни навқирон даврида ўта оғир жиноятни содир этиб, 20 йилга озодликдан маҳрум этилди.

Барчамизни оиламиз, маҳалламиз, атрофимиз ва албатта, жамиятимизни бундай қусурлардан, фожеа – жиноятлардан холи қилсин! Тинч-осойишта юртимиз, фаровон турмушимиз, яратилган имкониятлар қадрини билган ҳолда муносиб яшаш қандай яхши. Холбуки, бу неъматлар бизда бор, қимлардадир эса...Хулоса ўзингиздан.

Ақром АРИПОВ,
Олий суд бош консультанти.